

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد بوشهر

دانشکده ی تحصیلات تکمیلی

پایان نامه برای دریافت درجه ی کارشناسی ارشد «M.A.»

رشته تحصیلی: علوم تربیتی

گرایش: مدیریت آموزشی

عنوان:

شناسایی تاثیر مدیریت دانش بر توسعه کار تیمی در اداره کل بنادر و دریانوردی استان بوشهر

استاد راهنما:

دکتر خدانظر فرخ نژاد

استاد مشاور:

دکتر محمد بهروزی

پژوهشگر:

مهدی حیدری

زمستان ۱۳۹۲

فهرست مطالب

صفحه

۱	.....	چکیده
۳	.....	مقدمه
۶	.....	فصل اول: کلیات تحقیق
۷	.....	۱-۱- مقدمه
۷	.....	۱-۲- بیان مسئله
۹	.....	۱-۳- ضرورت و اهمیت تحقیق
۱۱	.....	۱-۴- اهداف تحقیق
۱۲	.....	۱-۵- فرضیه های تحقیق
۱۲	.....	۱-۶- واژه ها و اصطلاحات تحقیق
۱۴	.....	۱-۷- تعریف عملیاتی متغیرهای تحقیق
۱۵	.....	فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه تجربی پژوهش
۱۶	.....	۲-۱- مقدمه
۱۷	.....	۲-۲- دانش چیست؟
۲۰	.....	۲-۳- تعریف دانش
۲۴	.....	۲-۴- انواع دانش
۲۵	.....	۲-۵- سلسله مراتب دانش
۲۶	.....	۲-۵-۱- داده
۲۶	.....	۲-۵-۲- اطلاعات
۲۸	.....	۲-۵-۳- دانش

۳۰	..... ۲-۶- تفاوت اطلاعات و دانش
۳۱	..... ۲-۷- مدیریت دانش و مدیریت تحول
۳۲	..... ۲-۸- چهار سبک تبدیل دانش
۳۳	..... ۲-۸-۱- دانش ضمنی به دانش ضمنی (اجتماعی کردن)
۳۳	..... ۲-۸-۲- دانش صریح به دانش ضمنی (درونی سازی)
۳۴	..... ۲-۸-۳- دانش ضمنی به دانش صریح (بیرونی سازی)
۳۴	..... ۲-۸-۴- دانش صریح به دانش صریح (ترکیب)
۳۵	..... ۲-۹- مفهوم و تعریف مدیریت دانش
۳۶	..... ۲-۱۰- مدیریت دانش و سه نظریه
۳۷	..... ۲-۱۱- عناصر مدیریت دانش
۳۷	..... ۲-۱۲- اهداف مدیریت دانش
۳۸	..... ۲-۱۳- چالش‌های مدیریت دانش
۴۰	..... ۲-۱۴- عوامل موفقیت مدیریت دانش
۴۰	..... ۲-۱۴-۱- تکنولوژی
۴۱	..... ۲-۱۴-۲- فرایندها
۴۱	..... ۲-۱۴-۳- افراد
۴۱	..... ۲-۱۴-۴- تعهد استراتژیکی مستمر
۴۲	..... ۲-۱۵- عوامل عدم موفقیت مدیریت دانش
۴۳	..... ۲-۱۶- مدل‌های مدیریت دانش
۴۳	..... ۲-۱۶-۱- مدل‌های طبقه بندی دانش
۴۶	..... ۲-۱۶-۲- مدل‌های سرمایه فکری
۴۸	..... ۲-۱۶-۳- مدل‌های ساختار اجتماعی
۵۱	..... ۲-۱۶-۴- مدل‌های مفهومی چند مرحله ای
۵۲	..... ۲-۱۶-۵- مدل‌های پیاده سازی نظام مدیریت دانش
۵۳	..... ۲-۱۶-۶- تلاش‌های سازمانی برای مدیریت دانش
۵۴	..... ۲-۱۶-۷- مدل‌های شبکه ای و مخزنی

۵۵	..... ۲-۱۶-۸- مدل انتشار نظام مدیریت دانش
۵۶	..... ۲-۱۶-۹- مدل مفهومی نظام مدیریت دانش
۵۶	..... ۲-۱۶-۱۰- مدل مرجع مدیریت دانش
۵۸	..... ۲-۱۷- کار تیمی
۵۸	..... ۲-۱۸- تاریخچه کار تیمی
۵۹	..... ۲-۱۹- تیم و مفهوم آن
۶۰	..... ۲-۲۰- انواع تیم
۶۱	..... ۲-۲۱- اندازه تیم
۶۱	..... ۲-۲۲- مراحل تشکیل تیم
۶۲	..... ۲-۲۳- ده اصل برای کار تیمی
۶۳	..... ۲-۲۴- نقشهای تیم
۶۴	..... ۲-۲۵- فرایند حل مساله با نگرش کار تیمی
۶۵	..... ۲-۲۶- پنج دشمن کار تیمی
۶۶	..... ۲-۲۷- مزایای کار تیمی
۶۷	..... ۲-۲۸- تحقیقات انجام شده درباره موضوع پژوهش
۶۷	..... ۲-۲۸-۱- تحقیقات انجام شده در داخل کشور
۶۹	..... ۲-۲۸-۲- تحقیقات انجام شده در خارج از کشور
۷۴	..... فصل سوم: روش تحقیق
۷۵	..... ۳-۱- مقدمه
۷۵	..... ۳-۲- روش تحقیق
۷۵	..... ۳-۳- جامعه آماری
۷۶	..... ۳-۴- حجم نمونه
۷۶	..... ۳-۵- روش نمونه گیری
۷۷	..... ۳-۶- ابزار جمع آوری اطلاعات
۷۸	..... ۳-۷- روایی و پایایی

۸۰	..... ۳-۸- روش های آماری تحلیل داده ها
۸۱	..... فصل چهارم: یافته های تحقیق و تجزیه و تحلیل آن
۸۲	..... ۴-۱- مقدمه
۸۲	..... ۴-۲- یافته های توصیفی تحقیق
۸۳	..... ۴-۲-۱- توزیع فراوانی آزمودنی ها بر حسب جنسیت آن ها
۸۴	..... ۴-۲-۲- توزیع فراوانی آزمودنی ها بر حسب سن آن ها
۸۵	..... ۴-۲-۳- توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب میزان تحصیلات آن ها
۸۷	..... ۴-۲-۴- توزیع فراوانی آزمودنی ها بر حسب سابقه خدمت آن ها
۸۸	..... ۴-۲-۵- توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نوع استخدام آن ها
۸۹	..... ۴-۲-۶- توزیع فراوانی آزمودنی ها بر حسب سمت شغلی آن ها
۹۰	..... ۴-۲-۷- توزیع فراوانی آزمودنی ها بر حسب بندر محل کار آن ها
	..... ۴-۲-۸- توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب میزان بکار گیری مدیریت دانش در اداره کل بنادر و دریانوردی استان بوشهر از دیدگاه آنان
۹۲	..... ۴-۲-۹- توزیع فراوانی آزمودنی ها بر حسب میزان کار تیمی آن ها
۹۳	..... ۴-۲-۱۰- شاخص های آمار توصیفی مربوط به مولفه های مدیریت دانش
۹۵	..... ۴-۳- یافته ها مربوط به فرضیه های تحقیق
۹۷	..... ۴-۳-۱- فرضیه اصلی
۹۷	..... ۴-۳-۲- فرضیه های ویژه
۹۸	..... ۴-۴- یافته های جانبی تحقیق
۱۰۸	..... فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری
۱۱۲	..... ۵-۱- یافته های تحقیق
۱۱۳	..... ۵-۱-۱- یافته های توصیفی تحقیق
۱۱۵	..... ۵-۱-۲- یافته ها مربوط به فرضیه های تحقیق
۱۱۵	..... ۵-۱-۲-۱- فرضیه اصلی
۱۱۶	..... ۵-۱-۲-۲- فرضیه های ویژه

۱۲۱	..... ۳-۱-۵- یافته های جانبی تحقیق
۱۲۲	..... ۲-۵- پیشنهادات تحقیق
۱۲۲	..... ۱-۲-۵- پیشنهادات مبتنی بر نتایج تحقیق
۱۲۳	..... ۲-۲-۵- پیشنهادات کاربردی به اداره بنادر و دریانوردی استان بوشهر
۱۲۳	..... ۳-۲-۵- پیشنهادات پژوهشی
۱۲۴	..... ۳-۵- محدودیت های تحقیق
۱۲۴	..... ۱-۳-۵- محدودیت های در اختیار پژوهشگر
۱۲۴	..... ۲-۳-۵- محدودیت های خارج از کنترل پژوهشگر
۱۲۵	..... پیوست ها
۱۲۹	..... منابع و مأخذ
1	..... چکیده انگلیسی

Archive of SID

اجرای این پایان نامه مورد حمایت مالی سازمان بنادر و دریانوردی قرار گرفته است و سازمان به عنوان تنها مرجع حاکمیتی کشور در امور بندری، دریایی و کشتی‌رانی بازرگانی به منظور ایفای نقش مرجعیت دانشی خود و در راستای تحقق راهبردهای کلان نقشه جامع علمی کشور مبنی بر "حمایت از توسعه شبکه‌های تحقیقاتی و تسهیل انتقال و انتشار دانش و سامان‌دهی علمی" از طریق "استانداردسازی و اصلاح فرایندهای تولید، ثبت، داوری و سنجش و ایجاد بانک‌های اطلاعاتی یکپارچه برای نشریات، اختراعات و اکتشافات پژوهشگران"، اقدام به ارائه این اثر در سایت SID می‌نماید.

چکیده:

هدف از این پژوهش شناسایی تاثیر مدیریت دانش بر توسعه کار تیمی در اداره کل بنادر و دریانوردی استان بوشهر می باشد، که جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه مدیران و کارکنان رسمی و پیمانی و قرارداد مستقیم شاغل در اداره بنادر و دریانوردی استان بوشهر و بنادر تابع آن به تعداد ۶۱۰ نفر که با استفاده از فرمول برآورد حجم نمونه (کوکران) با حجم جامعه آماری ۶۱۰ نفر در سطح اطمینان ۹۵ درصد یا احتمال خطای ۵ درصد، حجم نمونه برابر ۲۳۶ نفر محاسبه شد. بعد از پایان یافتن کار جمع‌آوری اطلاعات و حذف پرسشنامه‌های ناقص و بی‌جواب، سرانجام کار توصیف و تحلیل آماری بر روی ۲۳۶ پرسشنامه انجام گرفت. بر این اساس، پرسشنامه‌ها مجدداً شماره‌گذاری شده و اطلاعات هر کدام از آن‌ها کدگذاری گردید. کدهای داده شده به سؤالات پرسشنامه‌ها وارد کامپیوتر شده و با استفاده از بسته نرم‌افزاری کامپیوتری معروف به (SPSS) در محیط ویندوز تحلیل شد. در تحلیل داده‌ها، ابتدا با استفاده از روش‌های آمار توصیفی مانند جداول یک بعدی توزیع فراوانی، درصد، میانگین، انحراف استاندارد و نمودار ویژگی‌های فردی آزمودنی‌ها و هم چنین کار تیمی، مدیریت دانش و هریک از مولفه‌های آن در اداره کل بنادر و دریانوردی استان بوشهر توصیف شدند. در سطح آمار استنباطی هر یک از فرضیه‌های پژوهش با استفاده از روش‌های پیشرفته آمار استنباطی مانند تحلیل رگرسیون دو متغیری (ساده) مورد بررسی قرار گرفتند و سپس میزان تأثیر نسبی ابعاد مدیریت دانش با هم بر متغیر وابسته یعنی میزان کار تیمی در کارکنان اداره کل بنادر و دریانوردی به صورت رگرسیون چند متغیره به روش گام به گام مورد بررسی قرار گرفت، و نتایج زیر بدست آمد:

نتایج رگرسیون چند متغیره بین مولفه‌های مدیریت دانش و میزان کار تیمی در کارکنان اداره کل بنادر و دریانوردی استان بوشهر نشان داد که از میان مولفه‌های مدیریت دانش چهار مولفه (تکنولوژی، اکتساب دانش، فرهنگ و رهبری) وارد معادله رگرسیون شدند و سایر مولفه‌ها (توزیع دانش و فرایند مدیریت دانش) از معادله رگرسیون خارج شدند.

ابتدا مولفه اتکنولوژی وارد معادله شده است و به تنهایی ۱۶/۲ درصد از واریانس کار تیمی کارکنان را تبیین نموده است. در مرحله دوم مولفه رهبری وارد معادله رگرسیون شده و ۱۴/۱ درصد به قدرت تبیین مدل افزوده و آن را به ۳۰/۳ درصد رسانده است. در مرحله سوم مولفه فرهنگ وارد معادله رگرسیون شده و ۳/۴ درصد به قدرت تبیین مدل افزوده است و آن را به ۳۳/۷ درصد رسانده است و سرانجام مولفه اکتساب دانش وارد معادله رگرسیون شده و قدرت تبیین مدل را ۳۵/۶ درصد رسانیده است. ضریب بتا بیانگر تاثیر مثبت هر یک از این چهار مولفه مدیریت دانش بر میزان کار تیمی در کارکنان اداره کل بنادر و دریانوردی استان بوشهر می باشد. این چهار مولفه با هم ۳۵/۶ درصد از واریانس متغیر وابسته یعنی کار تیمی کارکنان را پیش بینی نموده اند. بنابراین از میان شش مولفه مدیریت دانش، مولفه های تکنولوژی، رهبری، فرهنگ و اکتساب دانش به ترتیب بهترین پیش بینی کننده کار تیمی کارکنان محسوب می شوند.

کلیدواژه ها:

مدیریت دانش، کار تیمی، اداره کل بنادر و دریانوردی استان بوشهر

Abstract:

The purpose of this study was to Identifying the impact of knowledge management on teamwork development at Boushehr (Province) Ports and Maritime Authority. The statistical population of this study is 610 people which are included all managers and employees who work as an official employee, contractual and direct contract agreements in Boushehr (Province) Ports and Maritime Authority and its subsidiary ports. This amount is calculated by using the formula of the Estimating the sample size (Kukran) with a volume of the statistical community level ensure 95% or probability of error 5%, Sample size of 236 patients.

After completion of data collection and removal of incomplete and unanswered questions, finally the description and statistical analysis work was performed on 236 questionnaires. Accordingly, questionnaires were re-numbered and informations regarding to each of them were encoded. Questions given codes were entered into the computer and they were analyzed in Windows by using a computer software package known as SPSS. In data analyzing, first by using descriptive statistics methods such as one dimentional tables each of distribution of frequency, percentage, average, standard deviation and diagram of the individual characteristics of the subjects as well as teamwork, knowledge management and each of its components are described in Boushehr (Province) Ports and Maritime Authority. In inferential statistics level, each of the research hypotheses was studied by using inferential statistics methods such as two variables (simple) regression analysis. Then, the relative impact of knowledge management aspects (dimension), together, on the dependent variable, means the level of teamwork among the staff of the Ports and Maritime Authority were examined in the stepwise Multivariate regression and the following results were obtained:

Multivariate regression results between knowledge management components and the rate of teamwork among the staff of Boushehr (Province) Ports and Maritime Authority showed that among knowledge management components, four components (technologies, acquisition of knowledge, culture and leadership) were entered into the regression equation and other components (the distribution of knowledge and knowledge management processes) were excluded from the regression equation. At First, the technology component has entered the equation and only 16/2% of the variance is explained the employee teamwork. On second

step, leadership component entered into the regression equation and the 14/1% is added to the explanatory power of the model and it completed to the 30/3%. On third step, cultural component entered into the regression equation and the 3/4% is added to the explanatory power of the model and it completed to the 33/7%, and then knowledge acquisition component entered into the regression equation and it completed the explanatory power of the model to 35/6%. Beta coefficient presents a positive impact on each of these four components of knowledge management on teamwork level amongs Boushehr Ports and Maritime Authority's staffs. Together, these four components have predicted 35/6% of the variance in the dependent variable which means the staff teamwork. So, amongs the six components of knowledge management, technology, leadership, culture and knowledge acquisition are considered the best predictor of employee teamwork.

Keywords:

Knowledge Management, Teamwork, Boushehr (Province) Ports and Maritime Authority.

Archive of SID

Islamic Azad University
Boushehr Branch
Faculty For Advanced Studies

Thesis on Educational Management « M.A. »

Title:

Identifying the impact of Knowledge Management on the
development of Teamwork at Boushehr Province Ports and Maritime
Authority

Supervisor:

Dr. Khodanazar Farokhnejad

Consulting Advisor:

Dr. Mohammad Behrozi

By:

Mehdi Heidari

Winter 2014